

Commissie voor de
milieueffectrapportage

Windpark Kroningswind

Advies over reikwijdte en detailniveau van het milieueffectrapport

15 juni 2017 / projectnummer: 3209

1. Onderzoeksagenda voor het MER

De gemeente Goeree-Overflakkee wil het windturbinepark Kroningswind mogelijk maken van ongeveer 78 megawatt (MW). Het bestemmingsplan moet hiervoor aangepast worden en er is een omgevingsvergunning nodig. Voordat de gemeente hierover besluit worden de milieugevolgen onderzocht in een milieueffectrapport (MER). De gemeente heeft de Commissie voor de milieueffectrapportage¹ gevraagd te adviseren over de vraag: Welke informatie moet het MER straks bevatten?²

Voorgeschiedenis van dit project

De locatie voor dit project is de Kronings-, Zuiderdiep- en Halspolder op het eiland aan de zuidkant van de Haringvliet. De locatie is in 2014 al vastgelegd door de gemeenteraad.³ De grondeigenaren in het gebied hebben zich verenigd in Windpark Kroningswind BV, de initiatiefnemer van het windpark.

Huidige milieukwaliteit van het plangebied

Het huidige gebruik van het gebied is overwegend agrarisch. Aan de noordwestkant van het gebied ligt natuurgebied Scheelhoek en het Spui en aan de noordrand van het plangebied gaat 70 hectare natuurontwikkeling plaatsvinden ('Blok de Wit'), hiervoor wordt het bestemmingsplan binnenkort aangepast (voortuitlopend op dit windpark). Gemeente en provincie hebben vastgelegd dat in Blok de Wit ook maximaal 5 windturbines mogen komen en hiervoor geen natuurcompensatie vereist zal zijn.

Wat zijn de hoofdboodschappen uit dit advies?

De gemeente en Kroningswind BV willen in het gebied de turbines parallel aan het Zuiderdiep en de Haringvliet neerzetten, waarbij zoveel mogelijk voorkomen wordt dat woningen in het gebied 'ingesloten' worden door turbines. Het MER moet laten zien welke opstellingsalternatieven hier het beste in slagen. Een tweede onderzoekopgave is de vraag hoe de opstellingsalternatieven kunnen samengaan met de aanwezige diersoorten in het gebied en de directe omgeving (Scheelhoek, het Spui en het Haringvliet) en de toekomstige natuurontwikkeling in Blok de Wit.

De gemeente heeft aan de Commissie aangegeven zich maximaal in te spannen om op Goeree-Overflakkee circa 225 MW aan windturbines te realiseren. Deze locatie is de laatste locatie die ontwikkeld gaat worden en heeft van alle locaties op het eiland de meeste potentie voor windvermogen. De Commissie adviseert in het MER een overzicht te geven in hoeverre de circa 225 MW behaald wordt en welk aandeel Kroningswind hierin kan vervullen.

Het MER biedt hiermee straks voor bestuurders (en andere belanghebbenden) goed inzicht in de keuzes die (nog) gemaakt kunnen worden over dit park. Ze kunnen met deze informatie

¹ De samenstelling van de werkgroep van de Commissie, haar werkwijze en verdere projectgegevens staan in bijlage 1 van dit advies. Projectstukken vindt u door op www.commissiemer.nl nummer 3209 in te vullen in het zoekvak.

² De Commissie reageert in dit advies op het gezamenlijke onderzoeksvoorstel van de gemeente en Kroningswind BV de zogenaamde notitie reikwijdte en detailniveau (verder NRD).

³ De gemeenteraad heeft in 2014 in een structuurvisie met bijbehorend MER, de locatie voor dit windpark bepaald. Zie voor het advies van de Commissie hierover www.commissiemer.nl projectnummer 2800.

bovendien een besluit nemen over het bestemmingsplan en de omgevingsvergunning waarbij het milieubelang volwaardig is meegewogen.

In de volgende hoofdstukken gaat de Commissie hier in meer detail op in en op wat verder in het MER aan de orde moet komen.

2. Achtergrond en besluitvorming

2.1 Voorgeschiedenis en doel

Geef in het MER een kort overzicht van de voorgeschiedenis van windenergie op Goeree-Overflakkee en de structuurvisie windenergie Goeree-Overflakkee van 2014, ga hierbij in op:

- de locatiekeuze, waarom heeft de gemeente voor deze locatie gekozen?
- de totstandkoming van de structuurvisie en de rol van de raadsmoties hierbij;
- de provinciale ruimtelijke verordening, leg uit wat opname van deze locatie in de verordening betekent.

Doel windenergie Goeree-Overflakkee

De gemeente heeft aan de Commissie aangegeven zich maximaal in te spannen om op Goeree-Overflakkee circa 225 MW aan windturbines te realiseren. Deze locatie is in het kader van deze doelstelling de laatste locatie die ontwikkeld gaat worden en heeft van alle locaties op het eiland de meeste potentie voor windvermogen.

De Commissie adviseert in het MER een beschouwing op te nemen waarin ingegaan wordt op de omvang van de uiteindelijk te realiseren windparken op Goeree-Overflakkee en de mate waarin de circa 225 MW gerealiseerd zal worden. Mocht hieruit volgen dat het doel mogelijk uit zicht raakt, beschrijf dan in het MER de (on)mogelijkheden dat Kroningswind een groter aandeel van de beoogde circa 78 MW kan vervullen. Mocht dit een reëel scenario zijn, houd hier dan ook rekening mee bij de alternatievenontwikkeling, zie §3.2 van dit advies.

2.2 Besluitvorming

De m.e.r.-procedure wordt doorlopen voor bestemmingsplan en vergunning(en). Voor de realisatie van het windpark zullen ook andere besluiten en toestemmingen nodig zijn. Geef aan welke dit zijn, wie daarvoor het bevoegde gezag is en wat globaal de planning is.

3. Voorgenomen activiteit en alternatieven

3.1 Voorgenomen activiteit

De gemeente wil enerzijds de initiatiefnemers voor het windpark straks voldoende flexibiliteit bieden in het bestemmingsplan en anderzijds mogelijk randvoorwaarden stellen aan de windturbines. Het MER moet het hiervoor benodigde (milieu)inzicht gaan bieden.

Het MER is daarnaast ook bedoeld voor de omgevingsvergunning. Daarom is het belangrijk dat omwonenden goed inzicht krijgen in de potentiële milieueffecten en de (detail)omschrijvingen van het voornemen adequaat zijn. Zo zullen geluidberekeningen een reële worst case moeten zijn op basis van exacte turbineposities. Ook zijn beschrijvingen nodig van de milieueffecten van werkzaamheden in de aanlegfase, de benodigde infrastructuur (kabels en leidingen, werkwegen etc.).

3.2 Alternatieven en varianten

De NRD noemt in §3.2.4 de gekozen uitgangspunten voor opstellingsvormen en vermogen van de turbines. Op pagina 21 van de NRD zijn globaal de drie te onderzoeken alternatieven (A, B en C)⁴ in het MER weergegeven. Op basis van deze alternatieven zal ook duidelijk (moeten) worden in hoeverre windturbines samengaan met de toekomstige natuur in Blok de Wit en de huidige natuurwaarden in Scheelhoek, Spui en Haringvliet, en welke randvoorwaarden hieraan verbonden zijn (bijvoorbeeld stilstandregelingen voor turbines en minimale tiphoogte).

Omdat de opstellingsalternatieven erg schetsmatig zijn is het voor de Commissie onduidelijk of het MER straks een voldoende compleet overzicht geeft van de opstellingsmogelijkheden in dit gebied en de mogelijk hieraan verbonden milieuvordelen. De Commissie gaat daarom hieronder in op aandachtspunten bij de alternatievenontwikkeling:

- lijn versus grid- en zwermopstelling, de NRD geeft aan dat grid- en zwermopstellingen niet onderzocht zullen worden omdat het geen 'lijnen' zijn. Het valt de Commissie op dat de lijnen in de opstellingsschetsen in de NRD in §3.2 niet als lijnen ervaren zullen worden, maar meer als een 'zwermopstelling'⁵ Zij adviseert daarom alsnog te bekijken of een zwermopstelling als vertrekpunt in alternatievenontwikkeling kan leiden tot optimalisaties die uitgaan van een zuiniger ruimtegebruik en meer energieopbrengst;
- opstellingsalternatief zonder turbines in Blok de Wit, hiermee wordt zichtbaar in hoeverre hiermee natuur maximaal ontzien kan worden en wat de consequenties hiervan dan zijn voor de andere milieuthema's (landschap, leefomgeving, energieopbrengst);
- kritische turbineposities, maak in het MER zichtbaar wat er gebeurt met de milieueffecten van de opstellingsalternatieven als de voor het milieu meest kritische turbineposities vervallen.

Door rekening te houden met deze aandachtspunten ontstaat inzicht in de mogelijkheden om het plangebied optimaal te gebruiken, in de milieuconsequenties van het wel of niet maximaal benutten van het plangebied en tegelijkertijd insluiting zoveel mogelijk te voorkomen, én in de (positieve) milieugevolgen van het vrijlaten van Blok de Wit.

⁴ Alternatief A bestaat uit twee min of meer evenwijdige lijnen aan de noordzijde van het plangebied, alternatief B uit 1 lijn aan de noordzijde verder weg van het Zuiderdiep en de Haringvliet en 1 lijn aan de zuidzijde van het gebied en alternatief C uit een maximale opvulling van het gebied. De Commissie heeft op het locatiebezoek van de gemeente en de initiatiefnemers vernomen dat alternatief C minder turbines zal bevatten omdat een afstand van 325 meter tot de woningen van de initiatiefnemers in het gebied zal worden aangehouden.

⁵ Een lijnopstelling is het beste te herkennen als een enkele, strakke lijn van ± 7 turbines. De drie alternatieven bestaan uit meerdere lijnen van min of meer rechte en gebogen lijnen. Hierdoor zullen de onderlinge afstanden tussen de masten en de lijnen allemaal anders zijn en zal vanuit veel posities de opstelling ervaren worden als een 'zwerm' in plaats van lijnen.

3.3 Eindresultaat MER / voorkeursalternatief

Presenteer in het MER het eindresultaat dat de voorkeur heeft. Vermeld de (milieu)afwegingen en de optimalisaties die daarbij zijn gemaakt. Vergelijk de milieueffecten hiervan met de in het MER onderzochte opstellingsalternatieven. Hierdoor wordt voor besluitvormers, belanghebbenden en omwonenden duidelijk hoe het plan geoptimaliseerd is en op welke wijze de milieuverschillen tussen de opstellingsalternatieven de uiteindelijke invulling van het windpark hebben beïnvloed.

3.4 Referentie

Beschrijf de bestaande toestand van het milieu in het studiegebied en de te verwachten milieutoestand als gevolg van de autonome ontwikkeling, als referentie voor de te verwachten milieueffecten. Daarbij wordt onder de 'autonome ontwikkeling' verstaan: de toekomstige ontwikkeling van het milieu, zonder dat de voorgenomen activiteit of één van de alternatieven wordt gerealiseerd. Ga bij deze beschrijving uit van ontwikkelingen van de huidige activiteiten in het studiegebied en van nieuwe activiteiten waarover reeds is besloten. Denk bijvoorbeeld aan de natuurontwikkeling Blok de wit, die binnenkort in een bestemmingsplan zal worden vastgelegd⁶. De (toekomstige) natuurwaarden in dit gebied vormen daarmee het vertrekpunt voor de effectbepaling van het onderhavige MER.

4. Bestaande milieusituatie en milieugevolgen

4.1 Natuur

Geef in het MER aan welke beschermde soorten in het studiegebied door het voornemen beïnvloed kunnen worden. Bij beïnvloeding denkt de Commissie vooral aan verstoring in de aanlegfase en aan aanvaringen en verstoringen (barrièrevorming) van vogels en vleermuizen door de windturbines in de gebruiksfase.

Aanvaring en verstoring

Windturbines kunnen in de gebruiksfase gevolgen hebben voor de staat van instandhouding van vogels en van vleermuizen die op rotorbladhoogte vliegen. De Commissie beveelt daarom aan dat naar alle vleermuissoorten wordt gekeken en bij vogels met name naar de vogels die opgenomen zijn in de instandhoudingsdoelen van nabije Natura 2000-gebieden en eventueel verbeter- of hersteldoel, alsmede overige vogels met een matig ongunstige tot zeer ongunstige staat van instandhouding. Breng broed-, rust-, foerageergebieden en migratieroutes van deze soorten in beeld. Ga in op de gevolgen van extra sterfte, barrièrewerking en verstoring voor de staat van instandhouding van de betreffende soorten. Ga bij sterfte in op de additionele (cumulatieve) sterfte ten opzichte van de natuurlijke sterfte. Beschrijf ook het totale jaarlijkse aantal aanvaringssslachtoffers dat per soort(groep) per opstellingsalternatief wordt verwacht. Een ordegrrootte-inschatting kan volstaan.

⁶ Mondelinge informatie van de gemeente tijdens het locatiebezoek van de Commissie op 19 april 2017.

⁷ Bijvoorbeeld de koloniebroedende sterns en meeuwen op de Scheelhoek.

Geef aan in hoeverre er een kans bestaat dat er voor prioritaire soorten⁸ een grotere sterfte dan 1% van de totale jaarlijkse sterfte van de betrokken populaties optreedt. Bij vleermuizen kan daarbij een berekening worden uitgevoerd met lokale populaties.⁹ Houd daarbij rekening met de soortspecifieke levensverwachting. Geef aan in hoeverre negatieve gevolgen kunnen worden gemitigeerd door bijvoorbeeld de wijze van opstellen, mijden van bepaalde locaties, stilzetten van de turbines op bepaalde momenten, minimale tiphoogte en gebruik van minder turbines met een grotere capaciteit en benoem de effectiviteit daarvan. Vermeld welke maatregelen nodig zijn, in het bijzonder voor vleermuizen.

Effect aanleg windturbinepark

De Commissie wijst erop dat in de aanlegfase biotopen kunnen worden vernietigd van beschermde planten en dieren. Ga daarom in op de gevolgen van vernietiging van deze biotopen. Beschrijf op hoofdlijnen wat de effecten op beschermde soorten betekenen voor de vergunbaarheid van het voornemen en in hoeverre mitigerende maatregelen mogelijk en effectief zijn. Dat kan bijvoorbeeld door uitvoering van aanlegwerkzaamheden in de ecologisch minst kwetsbare periode.

Aandacht verdient tevens het onderwatergeluid afkomstig van heiwerkzaamheden van turbinefunderingen. Met name van zeezoogdieren als bruinvissen is bekend dat ze verstoord kunnen worden door dergelijke werkzaamheden. Bruinvissen kunnen in de toekomst als gevolg van het kierbesluit vanaf 2018 weer (meer) in het Haringvliet worden verwacht. De Commissie adviseert de mogelijke effecten op de Bruinvis kwalitatief uit te werken in het MER.

Natuurnetwerk Nederland (NNN)

In de meeste opstellingsalternatieven worden turbines geplaatst binnen het natuurgebied van Blok de Wit. Geef aan welke wezenlijke kenmerken en waarden van nabijgelegen NNN-gebieden door deze alternatieven beïnvloed kunnen worden. Onderbouw het 'niet-compensatieplichtig zijn' van dit project bij eventuele plaatsing van turbines in dit natuurgebied, vanwege afspraken met de provincie Zuid-Holland.¹⁰

4.2 Leefomgeving (geluid, slagschaduw en externe veiligheid)

Geef – naast de al voorgenomen analyse voor geluid en slagschaduw – ook een beknopte toelichting op de kans op hinder door laagfrequent geluid (ook in verband met de grotere turbines).

⁸ Dat zijn in ieder geval de (vogel)soorten met instandhoudingsdoelen in Natura 2000-gebieden die regelmatig het studiegebied tijdens migratie passeren, alsmede soorten uit de omgeving die door de Wet Natuurbescherming zijn beschermd.

⁹ Indien de additionele sterfte wordt afgezet tegen bepaalde populaties dan dienen dit relevante (deel)populaties te zijn (dus niet de additionele sterfte van soort x afzetten tegen de hele populatie van deze soort in Eurazië). Voor de genetische uitwisseling zijn vooral de concentraties van paarverblijven c.q. de zwermlocaties van belang. Dieren die dezelfde paargebieden delen, hebben een gemeenschappelijke genenpool. Het gebied van waaruit vleermuizen naar zo'n paargebied trekken (de "catchment area") is de kleinste geografische eenheid waarop een populatie zinvol gedefinieerd kan worden. Deze catchment areas hebben een omvang van enkele tientallen kilometers. Een gebruikelijke methode is om een straal van 30, 40 en 50 km op te nemen en daarvan de gemiddelde populatieomvang te bepalen (zie bijvoorbeeld recente studies voor windparken van Bureau Waardenburg).

¹⁰ Mondelinge informatie van de gemeente tijdens het locatiebezoek van de Commissie op 19 april 2017.

Geef aan in hoeverre – binnen de doelstellingen – milieuwinst is te boeken is door posities van turbines iets aan te passen of door bijzondere bedrijfscondities van de turbines.

4.3 Landschap

Het plangebied van windpark Kroningswind betreft een groot gebied met een ten opzichte van de andere windparken op Goeree Overflakkee de grootste aantallen windturbines en de meeste lijnen achter elkaar (drie). Het is daarom belangrijk goede visualisaties te maken die de landschappelijke impact van dit grote park zowel vanuit de directe omgeving als vanuit de ruimere omgeving laten zien.

In het NRD wordt vermeld dat de beoordeling van het landschap gebeurt aan de hand van visualisaties en het opstellen van een interactief 3D model voorzien van een tekstuele toelichting. De Commissie vindt dit een goed uitgangspunt. Belangrijk hierbij is dat de goede standpunten gekozen worden en een reëel beeld gegeven wordt van de toe te passen turbine in de visualisaties zodat besluitvormers, belanghebbenden en bewoners een goed beeld krijgen van het nieuwe windlandschap. Belangrijke aandachtspunten bij de keuze van de standpunten zijn:

- maak beelden vanuit de dichtstbijzijnde dorpen Stellendam, Melissant en Hellevoetsluis aan de overzijde van het Haringvliet;
- kies de posities zodanig dat de interferentie van de lijnen onderling goed te beoordelen is. Naast de interferentie met andere windparken in de omgeving speelt binnen het windpark Kroningswind ook interferentie tussen de lijnen onderling. Vooral omdat het geen rechte lijnen zijn maar een combinatie van rechte en kromme lijnen;
- doordat het windpark uit meerdere lijnen bestaat en de bestaande woningen in het middendeel van het plangebied liggen is er sprake van insluiting. Kies de posities dan ook zodanig dat de mate van insluiting van de bestaande woningen beoordeeld kan worden. Bij het onderzoek naar de mogelijke opstellingsvormen is eerder al door de gemeente en de initiatiefnemers geconcludeerd dat vanuit leefomgeving het aan twee kanten ingesloten zijn door windturbines minder wenselijk is.

Verhouding mast/rotordiameter

Naast de keuze van de goede standpunten is het ook belangrijk de goede turbine verhouding in de visualisaties te verwerken. Wat opvalt dat vanwege het achterwege kunnen blijven van verlichting een lager type turbine wordt toegepast¹¹ en vanwege een zo hoog mogelijk opbrengst, een grote rotordiameter¹². Afwijking van de verhouding heeft mogelijk een negatieve invloed op de landschappelijke beoordelingscriteria. Het is daarom wenselijk om bij de visualisaties ook een turbineopstelling met de meest afwijkende verhouding mast /rotordiameter te visualiseren, waarvoor het bestemmingsplan straks toestemming geeft.

¹¹ De drie alternatieven hebben elk twee varianten één met een grote turbine en één met een kleinere turbine (met een tiphoogte kleiner dan 150 meter, waardoor geen signaalverlichting nodig is).

¹² Voor de vormgeving van turbines is een gulden snede gedefinieerd waarbij de verhouding tussen masthoogte en diameter van de rotor 1,2:1 is.

Verlichting

De gemeente heeft in de structuurvisie vastgelegd dat de maximale tiphoogte van het windpark minder dan 150 meter moet zijn, om de effecten van nachtelijke lichthinder door signaalverlichting te voorkomen.¹³ Het MER onderzoekt wel opstellingen met turbines van boven de 150 meter tiphoogte. De Commissie adviseert daarom in het MER de verschillende mogelijkheden om hinder zoveel mogelijk te voorkomen in beeld te brengen. De Commissie denkt bijvoorbeeld aan de *richtlijn Aanduiding van windturbines en windparken op het Nederlandse vasteland* van de Inspectie Leefomgeving en Transport en de resultaten van het verlichtingsonderzoek bij windpark Zuidlob in Flevoland die mogelijkheden bieden om hinder door nachtelijke verlichting te minimaliseren.¹⁴

4.4 Energieopbrengst

Beschrijf in het MER wat de totale te verwachten energieopbrengst is van de opstellingsalternatieven. Beschouw daarbij de diverse turbinevermogens en relevante ashoogtes apart.

Houd – indien van toepassing – ook rekening met de afname van energieopbrengst als gevolg van mitigerende maatregelen die het vermogen van de turbines beperken, zoals maatregelen om slachtoffers onder vogels en vleermuizen en hinder door slagschaduw en geluid terug te dringen.

5. Overige aspecten

5.1 Vergelijking van alternatieven/varianten

De milieueffecten van de alternatieven moeten onderling én met de referentiesituatie worden vergeleken. Doel van de vergelijking is inzicht te geven in de aard en mate waarin de alternatieven andere effecten veroorzaken. Vergelijk bij voorkeur op grond van kwantitatieve informatie en betrek daarbij de doelstellingen en de grens- en streefwaarden van het milieubeleid.

De Commissie adviseert voor de alternatieven de effecten in absolute zin én – waar mogelijk, zoals bij geluid, slagschaduw en het aantal vogel- en vleermuisslachtoffers – per eenheid van opgewekte energie (kWh) in een overzichtstabel te presenteren in het MER. Dit is van belang omdat alternatieven niet dezelfde aantallen turbines, milieueffecten en energieopbrengst zullen hebben. Daarmee wordt zichtbaar dat alternatieven met eventueel grotere milieueffecten, dankzij een hogere energieopbrengst toch aantrekkelijk kunnen zijn (en andersom). Deze informatie kunnen de gemeenten gebruiken bij de door hun te maken afwegingen.

¹³ Parken met een tiphoogte van 150 meter en hoger zijn verplicht nachtelijke signaalverlichting te voeren.

¹⁴ Zie hiervoor www.nuon.com/nieuws/nieuws/2015/onderzoek-windmolenverlichting-prinses-alexia-windpark-afgerond en www.windmolenverlichting.nl.

5.2 Vorm en presentatie

Bijzondere aandacht verdient de presentatie van de vergelijkende beoordeling van de inrichtingsalternatieven. Presenteer de vergelijking bij voorkeur met behulp van tabellen, figuren en kaarten. Zorg ervoor dat:

- het MER zo beknopt mogelijk is, onder andere door achtergrondgegevens niet in de hoofdttekst zelf te vermelden, maar in een bijlage op te nemen;
- een verklarende woordenlijst, een lijst van gebruikte afkortingen en een literatuurlijst zijn opgenomen;
- recent, goed leesbaar kaartmateriaal is gebruikt, met duidelijke legenda.

5.3 Samenvatting van het MER

De samenvatting is het deel van het MER dat vooral wordt gelezen door besluitvormers en insprekers en het verdient daarom bijzondere aandacht. Het moet als zelfstandig document leesbaar zijn en een goede afspiegeling zijn van de inhoud van het MER. Daarbij moeten de belangrijkste zaken zijn weergegeven, zoals:

- de voorgenomen activiteit en de alternatieven daarvoor;
- de belangrijkste effecten voor het milieu bij het uitvoeren van de voorgenomen activiteit en de alternatieven, de onzekerheden en leemtes in kennis die daarbij aan de orde zijn;
- de vergelijking van de alternatieven en de argumenten voor de selectie van het voorkeursalternatief.

BIJLAGE 1: Projectgegevens reikwijdte en detailniveau MER

Initiatiefnemer: Windpark Kroningswind B.V en gemeente Goeree-Overflakkee

Bevoegd gezag: de gemeenteraad (bestemmingsplan) en Burgemeester en wethouders (omgevingsvergunning) van Goeree-Overflakkee

Besluit: bestemmingsplan en omgevingsvergunning

Categorie Besluit m.e.r.: D22.2

Activiteit: oprichten en in bedrijf hebben van een windturbinepark

Procedurele gegevens:

Aankondiging start procedure: 28 maart 2017

Ter inzage legging van de informatie over het voornemen: 29 maart t/m 10 mei 2017

Advies reikwijdte en detailniveau uitgebracht: 15 juni 2017

Samenstelling van de werkgroep:

Per project stelt de Commissie een werkgroep samen bestaande uit enkele deskundigen, een voorzitter en een werkgroepsecretaris. Bij dit project bestaat de werkgroep uit:

dhr. ir. P. van der Boom

dhr. drs. S.J. Harkema (secretaris)

dhr. drs. S.R.J. Jansen

dhr. dr. C.A. Linse (voorzitter)

dhr. ing. C.P. Slijpen

Werkwijze Commissie bij advies reikwijdte en detailniveau:

In dit advies geeft de Commissie aan welke onderwerpen naar haar mening behandeld dienen te worden in het MER en met welke diepgang. De informatie die ze van het bevoegde gezag heeft ontvangen, vormt het uitgangspunt van haar advies. Om zich goed op de hoogte te stellen van de situatie heeft de Commissie overlegd met het bevoegd gezag, de initiatiefnemer en zijn adviseurs. Meer informatie over de werkwijze van de Commissie vindt u op onze website, op de pagina *Wat doet de Commissie* in het hoofdstuk Advisering. (www.commissiemer.nl/advisering/watbiedtdecommissie).

Betrokken documenten:

U vindt de projectstukken die bij het advies zijn gebruikt, door op www.commissiemer.nl projectnummer [3209](#) in te vullen in het zoekvak.

De Commissie heeft kennis genomen van 7 zienswijzen en adviezen, die zij tot en met 16 mei 2017 van het bevoegd gezag heeft ontvangen. Zij heeft deze, voor zover relevant voor m.e.r., in haar advies verwerkt.

Bezoekadres

A. v. Schendelstraat 760
3511 MK Utrecht

Postadres

Postbus 2345
3500 GH Utrecht

t 030-2347666

e mer@eia.nl

w commissiemer.nl

